

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3047/05
10.05.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Nikole Stanojevića, predsednika veća, Zvezdane Lutovac, Slobodana Dražića, Nadežde Radević i Mihaila Rulića, članova veća, u parnici tužioca "AA", kao pravnog sledbenika "BB" Osiguravajućeg društva iz VV, Austrija, čiji je zastupnik advokat AB, protiv prvotuzenog DD, drugotuzenog GG, čiji je zajednički punomoćnik advokat BA i trećetužene Republike Srbije - Ministarstva pravde Republike Srbije, koju zastupa Republički javni pravobranilac, radi povraćaja stvari - novca, odlučujući o reviziji tužioca, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kragujevcu Gž. 1041/05 od 8.08 2005. godine, u sednici veća održanoj dana 10.05.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Kragujevcu Gž. 1041/05 od 8.08 2005. godine u stavu II izreke.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Kragujevcu P. broj 3472/2004 od 12.04.2005. godine, stavom I izreke ispravljenim rešenjem istog suda donetim pod istim brojem dana 22.04.2005. godine koje je ispravljeno rešenjem istog suda donetim pod istim brojem dana 11.05.2005. godine; prvo, drugo i trećetuženi su solidarno obavezani da tužiocu kao pravnom sledbeniku "BB" Osiguravajućeg društva iz VV, solidarno isplate iznos od 180.500 ATS sa 6% kamate počev od 13.09.1993. kao dana podnošenja zahteva trećetuženoj do 2.03.2001. godine, a od 3.03.2001. godine domicilnu kamatu Austrije do 31.12.2001. godine, sve u odgovarajućoj protivvrednosti EUR, te kamatu na EUR od 1.01.2002. godine po eskontnoj stopi Centralne Evropske banke, do konačne isplate, a sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude. Stavom II izreke tuženi su obavezani da tužiocu solidarno plate troškove parničnog postupka od 654.470,00 dinara u istom paricionom roku.

Pravosnažnom presudom Okružnog suda u Kragujevcu Gž broj 1041/05 od 8.08.2005. godine stavom I izreke, odbijena je kao neosnovana žalba prvo i drugotuzenih i potvrđena presuda Opštinskog suda u Kragujevcu P. 3472/2004 od 12.04.2005. godine u izreci pod I ispravljena rešenjima Opštinskog suda u Kragujevcu P. broj 3472/94 od 22.04.2005. godine i 11.05.2005. godine u delu kojim su prvo i drugotuzeni obavezani da tužiocu isplate iznos od 180.500 ATS, u odnosu na ove tužene. Stavom II izreke ista presuda se preinačuje u odnosu na trećetuženu, tako da glasi u tački 1: Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca "AA" kao pravnog sledbenika "BB" Osiguravajućeg društva iz VV, Austrija, kojim je tražio da se tužena Republika Srbija obaveže da solidarno sa tuženima DD i GG, isplati iznos od 180.500 ATS sa 6% kamate računane od 13.09.1993. do 2.03.2001. godine, a od 3.03.2001. pa do 31.12.2001. godine sa domicilnom kamatom na navedeni iznos u odgovarajućoj protivvrednosti EURA i kamatu na EUR od 1.01.2002. godine po eskontnoj stopi Centralne Evropske banke do konačne isplate. U tački 2. tužilac je obavezan da trećetuženoj na ime naknade troškova spora isplati iznos od 75.000,00 dinara u roku od 15 dana od dana prijema otppravka presude. Stavom III izreke ukinuta je prvostepena presuda u izreci pod I u delu kojim je odlučeno o kamati i u izreci pod II u odnosu na prvo i drugotuzene i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovni postupak u ukinutim delovima.

Protiv navedene pravosnažne drugostepene presude tužilac je izjavio blagovremenu i dozvoljenu reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost pobijane drugostepene presude u smislu člana 399. u vezi člana 491. stav 1. važećeg ZPP, koji se primenjuje u konkretnom slučaju jer je prvostepena presuda u ovoj pravnoj stvari doneta posle njegovog stupanja na snagu, Vrhovni sud je našao da revizija nije osnovana. Stoga što donošenjem pobijane drugostepene presude nije učinjena apsolutno bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti. Dok je revizijski razlog zbog relativno bitne povrede postupka učinjene pred drugostepenim sudom na koju se u reviziji ukazuje neodređen jer ne sadrži činjenice iz kojih bi se moglo zaključiti o kojoj bitnoj povredi se radi.

Nije osnovan ni revizijski razlog o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac je pravni sukcesor Austrijskog osiguravajućeg društva iz Beča prvobitnog tužioca, kod koga je bilo osigurano putničko vozilo čiji je vozač navodno skrivio saobraćajnu nezgodu - sudar sa putničkim vozilom drugotuzenog, na osnovu lažnog zapisnika o uviđaju koju je sačinio prvotuzeni tada milicionar. Drugotuzeni je od pravnog prethodnika tužioca naplatio naknadu navodne štete na svom putničkom vozilu na osnovu tog lažnog zapisnika o uviđaju prvotuzenog, u iznosu od 270.000 austrijskih šilinga. Radnici nadležnog MUP-a Srbije su u predkrivičnom postupku oduzeli od drugotuzenog dana 23.02.2003. godine kod njega račun od 180.500 ATS i predali ga u deposit postupku Okružnog suda u Beogradu koji se is

njega nađeni 180.500 AS (ATS) i predao ga u depozit postupajućeg Okružnog suda u Požarevcu, koji ga je tokom krivičnog postupka uplatio kod Osnovne banke Požarevac na ime depozita za okrivljene do konačne odluke suda. Pravosnažnom presudom Okružnog suda u Požarevcu K. 28/93 od 7.09.1993. godine ovde prvo i drugotuženi su oglašeni krivim za izvršenje krivičnog dela primanja i davanja mita i to prvotuženi za primanje mita iz člana 254. stav 1. KZ SRS a drugotuženi za krivično delo davanje mita iz člana 255. stav 1. KZ SRS i osuđeni za zatvorske kazne od 10 i 8 meseci. Tom krivičnom presudom je drugotuženom (kod kojeg je nađen taj devizni iznos) na osnovu članova 84. i 85. KZ SRJ i člana 505. ZKP, oduzeta imovinska korist pribavljena učinjenim krivičnim delom u iznosu od 180.500 austrijskih šilinga; a ovde tužilac je upućen na parnicu za ostvarenje svog imovinsko-pravnog zahteva koji je istakao tokom tog krivičnog postupka. Navedena presuda je potvrđena presudom Vrhovnog suda Srbije Kž. 645/94 od 20.09.1994. godine, koju je tužilac preko zastupnika odnosno njegovog zamenika primio dana 4.05.1995. godine. Tužbu je u ovoj parnici podneo najpre samo protiv prvo i drugotuženih fizičkih lica dana 12.05.1995. godine, nakon čega je obavestio Okružni sud u Požarevcu da je protiv osuđenih lica pokrenuo ovu parnicu; da bi kasnije subjektivno proširio tužbu i na trećetuženu dana 11.03.1999. godine.

Na bazi izloženog utvrđenog činjeničnog stanja, drugostepeni sud je izveo pravilan materijalno-pravni zaključak da se za sada nisu stekli uslovi za obavezu trećetužene Republike Srbije u povraćaju deviznih sredstava od 180.500 ATS, kao oduzete imovinske koristi pribavljene krivičnim delom. Obzirom da tada važeći KZ SRJ (važeći u vreme donošenja pravosnažne krivične presude) u svom članu 86. stav 2. propisuje uslove i rokove pod kojima oštećeni može zatražiti namirenje svog imovinsko-pravnog zahteva, koji je prijavio u krivičnom postupku, kada je u pogledu njega upućen na parnicu.

Neosnovan je tužiočev revizijski navod da je u kontekstu svog pravnog stanovišta o tome da za sada nisu ispunjeni zakonski uslovi za traženu obavezu od strane trećetužene, drugostepeni sud onda trebao da njegovu tužbu odbaci kao preuranjenu a ne da meritorno odlučuje jer bi moglo da dođe do procesne situacije tzv. presuđene stvari. Ovo stoga što se o dospelosti neke činidbe meritorno odlučuje i to samo ako je ona dospela do zaključenja glavne rasprave, u smislu člana 331. stav 1. važećeg ZPP. Dok bi eventualno pitanje prigovora presuđene stvari koje je u ovom sporu irelevantno, bilo predmet ocene u tom drugom parničnom postupku, ali podrazumeva identitet činjeničnog osnova i pravnog osnova, pored identiteta parničnih stranaka.

Netačno je revidentovo tvrđenje da je pravosnažnom presudom Okružnog suda u Požarevcu K. 28/93 od 7.09.1993. godine, utvrđen njegov imovinsko-pravni zahtev u iznosu od predmetnih 180.500 ATS jer je u smislu svojih ovlašćenja iz člana 505. ZKP a na osnovu članova 84. i 85. KZ SRJ krivični sud tom osuđujućom presudom izrekao meru oduzimanja imovinske koristi pribavljene učinjenim krivičnim delom, u tom iznosu. Zato se ova specifična krivično-pravna mera koja se može izreći osuđujućom krivičnom presudom u smislu člana 505. ZKP, kao u ovom slučaju; ne može upodobiti utvrđenju tužiočevog imovinsko-pravnog zahteva u odgovarajućem parničnom postupku, kao što to revident zagovara.

Takođe je neprivatljivo i tužiočevo revizijski stanovište da je njegova tužba podneta u ovoj parnici, ustvari njegovo traženje namirenja iz iznosa oduzete devizne vrednosti, stoga što su za takvo obraćanje propisani određeni (kumulativni) uslovi i rokovi, neposrednim i specifičnim zakonskim osnovom iz već citiranog člana 86. stav 2. KZ SRJ, koje sa pravnog stanovišta Vrhovnog suda ova tužba ne ispunjava.

Pravilno je doneta i odluka o troškovima spora u odnosu na trećetuženu u smislu članova 149. st. 1, 150. i 158. važećeg ZPP.

Sa svih izloženih razloga Vrhovni sud je odlučio kao u izreci ove presude primenom člana 405. u vezi člana 491. stav 1. važećeg ZPP.

Predsednik veća-sudija

Nikola Stanojević, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dc